

[Kolbjørn.]

værdifuldt både for tingets medlemmer og andre, der beskæftiger sig med disse problemer.

Det første, der slår én ved det fremsatte finanslovsforslag, er dets meget store tal. Det balancerer med godt 5 milliarder kroner. Sammenligner vi med den for indeværende år vedtagne finanslov, er udgifterne steget med 258 mill. kr., indtægterne med 251 mill. kr., hvorved indtægterne kommer op på 5 003 mill. kr. Der regnes med et overskud på drifts- og anlægsbudget på 373 mill. kr.

Trods disse meget store summer rummer forslaget kun få overraskelser. Jeg siger ikke dette af ubekymrethed over tallenes svulmen, men fordi væksten ikke skyldes nye og uventede bevillinger. Forslaget bærer præg af, at der er holdt igen. Den danske finanslov er jo overhovedet i dag kun i meget ringe grad en egentlig bevillingslov. Den er mere en registrering af det helhedsresultat, som vedtagne love, indgåede overenskomster og bevægelser i det økonomiske liv må antages at føre til.

Hvad indtægterne angår, er det forudsat, at de bestående skatte- og afgiftslove, herunder de i forbrugsbegrænsende hensigt i marts 1955 gennemførte, også får gyldighed i det kommende finansår. Den eneste undtagelse er, så vidt jeg kan se, ejendomsskylden. Her har man regnet med gennemførelse af regeringens forslag om fiksering og derfor opført et uforandret provenu, 8,2 mill. kr.

Indkomst- og formueskatterne på personer forventes at indbringe henholdsvis 80 og 20 mill. kr. mere end forudsat i år som følge af vækst i den skattepligtige indtægt. Selskabsskatterne er ansat uforandret til 350 mill. kr., medens grundskyld og grundværdistigningskyld under hensyn til den nye vurderings forventede resultat er sat 15 mill. kr. op.

Told- og forbrugsafgifter er anslået omtrent uforandret til 2 613,5 mill. kr. Dog viser en sammenligning med den finanslov, vi vedtog i marts, visse mindre forskydninger: afgifterne på tobak og motor- og benzinafgifter ventes at ville give mere, henholdsvis 675 mill. kr. og 622,5 mill. kr. Her har forslaget altså et meget sårbart punkt, hvis de nuværende forsyningsvanskelig-

heder bliver af længere varighed. Afgifterne på øl og spiritus samt chokolade menes at indbringe mindre, men dog de antagelige summer af henholdsvis 510 mill. kr. og 140 mill. kr.

Udgiftsforøgelsen er spredt over de forskellige ministerier, men synes i alt væsentligt forårsaget af stigende priser og lønninger. Dertil kommer forskydningerne i befolkningens alderssammensætning. Det voksende antal ældre øger socialministeriets udgifter til aldersrente, medens de store årgange medfører stigende skoleudgifter.

Naturligvis findes der også nye bevillinger på finanslovsforslaget, men deres samlede sum er så ringe, at den ikke har nævneværdig indflydelse på udgiftsstigningen. Nye bevillinger findes især under undervisningsministeriet; der foreslås bl. a. nyoprettet 5 lektorater ved Københavns universitet. På dette ministeriums budget er for første gang statens kunstfond opført med 700 000 kr., ligesom man også som et udtryk for den nyeste udvikling bemærker, at bidraget til den europæiske organisation for atomkerneforskning ventes at ville stige fra 700 000 kr. til 1 341 000 kr.

Statens anlægsudgifter og tilskud til anlægsarbejder er budgetteret til 381 mill. kr. mod 405 mill. kr. på indeværende års budget. Her er statsbanernes post af særlig interesse. Ud over fortsættelse af en række større arbejder, herunder færdiggørelse af færgeruten Halsskov-Knudshoved, er opført bevillinger til påbegyndelse af et fjerde færgeløbe i Korsør og til anlæg af en bane fra Nykøbing Falster til Rødby Havn. Til dette sidste arbejde er på forslaget kun opført 1 mill. kr.; men denne bevilling betegner begyndelsen til den gennem mange år drøftede fugleflugtslinje Rødby-Femern, der antages at ville koste 67,6 mill. kr. ud over de i begyndelsen af 1940'erne anvendte beløb. Der regnes med, at der skal anvendes 15 mill. kr. hertil i hvert af de følgende fire finansår. I bemærkningerne siges, at såfremt dette arbejde ikke udføres nu, vil det blive nødvendigt at foretage omfattende udvidelser af anlæggene i Gedser til et anslået beløb af 25—30 mill. kr. samt anskaffe endnu en dansk færge til ruten Gedser-Grossenbrode. I stedet for at ofre disse beløb på en rute, der alligevel må betragtes som midlertidig, bør man efter ministeriets